

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja i Administracja: Przejazd 8. Tel. 2030.

Rozgromienie korpusu niemieckiego przez rosjan. Wielka bitwa we Francji.

Rozgromienie korpusu niemieckiego.

PIOTROGRÓD (PAT) Donoszą, że w Prusach Wschodnich wielkie straty poniosła saska dywizja kawalerijska, która tylko co przybyła z Francji. Pod Sandomierzem rozgromione zostały resztki korpusu niemieckiego, pozostającego pod dowództwem gen. Woirsa.

Walki rosyjsko-austrjacko-niemieckie.

(PAT.) Ze Sztabu Zwierzchniego Głównodowodzącego: Dnia 17 września generał Renenkampf ostatecznie wstrzymał natarcie Niemców na froncie wschodnio-pruskim. W niektórych punktach zauważono cofanie się ich i dyzlokację.

Na austriackim froncie ściganie nieprzyjaciół trwa w dalszym ciągu. Wojska nasze zbliżyły się do fortyfikacji Sieniawy, Jarosława i Przemysła.

Wielka bitwa.

PARYŻ (WAT.) Wielka bitwa na brzegach rzeki Aisne toczy się w d. c. Główne walki ześrodkowały się w kierunku północno-wschodnim od Reims. Armje generała Hausena i księcia Wirtemberskiego są atakowane z frontu, z wielkim powodzeniem. Prawe skrzydło niemieckie znalazło się w wyjątkowo niebezpiecznej sytuacji z powodu zaatakowania go niespodziewanie z boku przez nowowylądowane wojska angielskie. Szala zwycięstwa zdaje się coraz bardziej przechylać na stronę wojsk sprzymierzonych.

Ofiary wojny.

PARYŻ (WAT.) Pisma tułejsze donoszą z wiarogodnego źródła, że

w walkach ostatnich zostali ciężko ranni dowódca X korpusu armji niemieckiej gen. Else i dowódca XII korpusu gen. Kirbach oraz 4 dowódcy dywizji. Zabity został ks. Wiktor Waldenburg, rodzony brat „króla” albańskiego, ks. Wieda,

Odwrót.

LONDYN (WAT) „Daily Mail” informuje, że odwrót wojsk niemieckich z Francji, dążących do ufortyfikowanych zawczasu pozeji na brzegach Aisne, był tak szybki, że wojska sprzymierzone zmuszone były maszerować po 45 kilometrów dziennie, aby nie stracić stałego kontaktu z nieprzyjacielem.

W sprawie pokoju.

WASZYNGTON (PAT) Prezydent Wilson otrzymał od posła Stanów Zjedn. w Berlinie, Gerarda, depeszę treści następującej: „Donoszę, że na konferencji posła z Bethmann-Holwegiem z powodu zapytania Wilsona, czy cesarz gotów jest rozważyć warunki pokoju, kanclerz wskazał, że, ponieważ sprzymierzeńcy porozumieli się, aby nie zaniechać działań wrogich inaczej, jak z ogólnej zgody, Stany Zjedn. powinny otrzymać propozycje pokojowe od nich”.

Jeszcze raz.

BORDEAUX. „Temps”, omawiając sytuację wojenną, pisze, że Niemcy skoncentrowali na froncie swoim wszystkie korpusy, które działały oddzielnie, aby uczynić przed ostatecznym cofnięciem się jeszcze jeden rozpaczliwy wysiłek. Posiadamy tysiące podstaw, mówi pismo, do mniemania, że i w danym wypadku zwyciężymy, jak nad Marną.

Olbrzymie przemarsze.

BORDEAUX (PAT.) Według doniesień, otrzymanych przez „Temps”,

ranni niemieccy skarżą się przeważnie, że zmuszeni byli dokonywać olbrzymich przemarszów; nigdy nie robili mniej, niż 45—50 kilometrów w dzień, a pewnego razu szli bez przerwy 22 godziny z przerwą jednogodziną tylko dla snu.

Konfiskata okrętu.

MARSYLJA (PAT.) Przyprawiono tu okręt transportowy „Guid”. skonfiskowany na morzu Śródziemnym, płynący pod flagą rumuńską, lecz w rzeczywistości niemiecki.

Walki austriacko-czarnogórskie.

CETYNJA (PAT) Eskadra austriacka, która ostrzeliwała Antivari, składała się z pancernika „Manarch” i 6 torpedowców. Po ostrzeliwaniu eskadra ukryła się w przystani Cattaro.

Podczas wzięcia przez czarnogórców m. Gorazda, austriacy stracili około 300 ludzi w zabitych i wielką ilość w rannych. Czarnogórcy wzięli do niewoli 2 oficerów i 80 szeregowców.

Izba lordów.

Gotowość bojowa Anglii.

LONDYN (PAT) Izba lordów. Charakteryzując sytuację wojenną, Kitchener złożył wyrazy najwyższego uznania dla feldmarszałka French'a i innych generałów oraz oficerów angielskiego oddziału ekspedycyjnego, który dzielnie podtrzymuje armje francuską, rosyjską i belgijską. Angliści, rzekł Kitchener, są dumni, że mogą okazać Francji współdziałanie w wysiłkach jej, aby uwolnić kraj od inwazji nieprzyjacielskiej. Kitchener oświadczył, że obecnie w działaniach wojennych przyjmuje udział przeszło sześć dywizji piechoty i dwie dywizje kawalerji angielskich, jak również części piechoty i kawalerji załóg kolonialnych, włą-

czając wojska indyjskie. Obecnie organizowane są nowe kontyngensy. Cztery armje terytorjalne za kilka miesięcy gotowe będą do wzięcia udziału w wojnie. Jedna dywizja wysłana jest już do Egiptu, a jedna brygada do Malty. Nowe posiłki stanowią część dywizji piechoty morskiej, zorganizowanej przez Churchila. Kitchener jest pewien, że na wiosnę Anglja wykaże całą swą groźną siłę oporu.

Omawiając akcję armji rosyjskiej, Kitchener rzekł: „Korzystam z okazji, aby wyrazić najserdeczniejsze pozdrowienie dla Rosji, z powodu jej powodzeń wojennych, które otoczą nowym blaskiem jej armję“.

Przyjęcie delegacji belgijskiej przez Wilsona.

WASZYNGTON (PAT) Przybyła tu komisja belgijska w celu złożenia protestu przeciwko okrucieństwu niemieckim w Belgji. Wilson, po przyjęciu od komisji sprawozdania urzędowego zśledztwa, przeprowadzonego przez rząd belgijski, wyraził w imieniu narodu amerykańskiego uczucia przyjaźni i podziwu dla belgów oraz szacunku dla króla i obiecał poddać w ręce mu dokument szczegółowemu rozpatrzeniu, mówiąc między innymi: Proszę Boga, aby wojna jaknajprędzej się skończyła. Dzień odpowiedzialności za wszystko, co spełnione zostało, nastąpi wtedy, kiedy przedstawiciele narodów europejskich zbiorą się dla ustalenia pokoju.

Wyjaśnienie.

KOPENHAGA (WAT.) Ostatni „Berl. Tageblatt“ nawołuje do spokoju ludność niemiecką, zaniepokojoną mocno cofaniem się „zwycięskiej“ armji niemieckiej z Francji. Dziennik dowodzi, że obecnie armja niemiecka musiała się cofnąć, aby bronić granic państwa od wtargnięcia francuzów, lecz już w najbliższym czasie przejdzie znów do ofensywy.

W Turcji.

ODESSA (P.A.T.) Z Konstantynopola donoszą, że cały skład angielskiej misji morskiej z admirałem Limpus na czele podał się do dymisji i wyjechał do Turcji. Instruktorzy angielscy niezwłocznie zamieszczeni zostali przez oficerów morskich pod dowództwem gen. Suschona. — Kolejną do Turcji znów przyjechało kilka partji wojskowych niemieckich artylerzystów, sap rów i inżynierów, a wśród nich — generał. „Press-bureau“ zabroniło pismom nazywać stolicę rosyjską Petrogradem, żądając zachowania nazwy Petersburg.

Odroczenie.

LONDYN. (PAT.) Izba gmin. Przyjęty został bill, odraczający na rok jeden,

lub do ukończenia wojny, jeżeli potrwa ona dłużej, wprowadzenie działania billu o home-rule oraz billu o oddzieleniu kościoła od państwa.

O obowiązki względem rannych.

PARYŻ (PAT) Minister wojny przypomina ludności, że niesienie pomocy rannym Niemcom jest obowiązkiem, podyktowanym nie tylko przez prawa międzynarodowe konwencji genewskiej, lecz również uczucia ludzkości. Francuzi winni pokładać nadzieję na wzajemność w traktowaniu rannych ze strony Niemiec. Minister stwierdza wysoki humanitaryzm wojennego pomocniczego składu lekarskiego armji francuskiej, wzywa go do niesienia pomocy jeńcom niemieckim i jest przekonany, że personel spełni swe obowiązki z zupełnym samozaparciem się.

Odezwa Zwierzchniego Wodza do ludności w Prusach Wschodnich.

Wśród ludności w Prusach Wschodnich rozpowszechniana jest odezwa Wodza Zwierzchniego w językach polskim i niemieckim, treści następującej:

„Do Was, niemcy, zwracamy się, my, rosjanie przedstawiciele wielkiego połączonego słowiaństwa, z wezwaniem do rozumu: „bezmyślni, wstrzymajcie się dopóki niezapóźno“! Obejrzyjcie się, zastanówcie się, cały świat uzbroił się, przeciw wam burzycielom pokoju.

Rosja, Francja, Anglja, Serbja, Czarnogórze, przez was samych wzywana do oporu Belgja, a obecnie i Japonja, wszyscy wystąpili przeciw wam, jako przeciw dzikim hordom, broniąc swojej ziemi przed waszem najściem. Nawet wasi sprzymierzeńcy włosi odwrócili się od was!

Łiada wam!

Słowiańska lawina ze wschodu, z francuzami, anglikami i belgami z zachodu już was gniotą w żelaznych kleszczach.

Gdzie są wasze zwycięstwa z pod Leodjum?!

Gdzie są wasze francuskie laury?!

Gdzie rewolucja i strajki w Rosji?!

Niema ich!

Wasz rząd znajduje się w bezsilnem zaślepieniu, nieuczciwie wprowadza w błąd swój naród, który już w śmiertelnej trosce ogląda się dokoła.

I ze wschodu, i z zachodu już ponosisie jedną klęskę za drugą, które przed wami starannie są ukrywane.

Rosja pierśią swą zaślania słowiańskie interesy, wszyscy jak jeden mąż; i nie złoży miecza dopóki nie doprowadzi zaczętego dzieła doprowadzenia pokoju do końca.

My, niesiemy wam pokój, możność poprowadzenia spokojnego, kulturalnego, pracowitego życia.

Złóżcie oręż, nie sprzeciwiajcie się, nie przelewajcie niepotrzebnych potoków krwi.

Rosjanie są wspaniałomyślni i miłują pokój. Oni nie będą mścili się na was za waszą barbarzyńską rzeź w Kaliszu i Częstochowie, za wasze nadużycia nad spokojnie pracującym narodem.

My wojujemy wyłącznie z germańskimi wojskami, a nie z narodem. Mieszkańcy w Niemczech polacy, są braćmi naszymi z krwi słowiańskiej! Bądźcie spokojni. Wasze rodziny, żony, dzieci, wasz majątek pozostaną nietknięte.

A zatem, my proponujemy wam, niemcom, pokój.

Złóżcie broń, gwałtem wetkniętą wam do ręki przez wasz rząd.

Oddawajcie się do niewoli. Rosjanie po ludzku, serdecznie obchodzą się z więźniami do niewoli.

Jeniec nie jest uważany za wroga, nigdy rannych zaś my nie dobijamy“.

Wiadomości bieżące.

Popłoch w Skalmierzycach.

(a) Jak nam komunikują osoby, przybyłe z Kalisza, w Skalmierzycach i Ostrowiu wśród ludności panuje przerażenie i popłoch, wywołane bliskością wojsk rosyjskich. Mieszkańcy, ogarnięci panicznym strachem, opuszczają gromadnie miasta i okolice, udając się w głąb kraju.

Niemcy pod Turkiem.

(a) Z Kalisza wyjechał na rekonesans opancerzony samochód z 4 oficerami niemieckimi. Podczas wywiadów samochód zapuścił się szosą pod sam Turek, przyczem spostrzeżony został przez oddział kozacki. Kozacy urządzili zasadzkę, z której w drodze powrotnej samochodu zastrzelono wszystkich oficerów i szofera. Samochód zabrano i odstawiono do kwatery wojsk rosyjskich.

Sprzedaż nafty.

Centralny Komitet Milicji Obywatelskiej podaje do wiadomości, że współdziała, aby Tow. Br. Nobel otrzymywało stale naftę na użytek mieszkańców Łodzi: obecnie sprowadzono 20 cystern. Sprzedaż pod kontrolą Milicji odbywać się będzie detalicznie w sklepie Tow. Br. Nobel na Bałutach (Zgierska 56) przez cały tydzień, oraz w składzie na Wierzbowej ul. nr. 5, jedynie w poniedziałki i piątki.

Zakupy w sprzedaży detalicznej nie mogą przewyższać 10 funtów, przyczem nafta ma być sprzedawana po 5 kop. funt; hurtowo sprzedaż odbywać się będzie jedynie w składzie na Wierzbowej i tylko tym hurtownikom, którzy byli w stałych stosunkach z Noblem. Jeden hurtownik może otrzymać najwyżej 3 beczki i sprzedawać może detalicznie również po 5 kop. funt. Wywóz nafty z Łodzi jest stanowczo wzbroniony.

Kuchnia dla inteligencji.

Na posiedzeniu Komitetu kuchni dla inteligencji, odbytem w dniu 16 b. m. postanowiono:

1) Nazwa tej nowopowstającej instytucji brzmieć będzie: „Tania stołownia polska dla inteligencji“.

2) Stołownia mieścić się będzie w Łaskawie na ten cel użyczonym lokalu Stowarzyszenia Techników (Spacerowa 21 — 1 piętro).

3) Cena obiadu (z 2-ch dań — zupy i pieczonego z jarzynami) kop. 25.

4) Ilość osób, mogących korzystać ze stołowni ograniczona do 100.

5) Otwarcie stołowni nastąpi we wtorek dnia 22 b. m.

Wobec konieczności posiadania ścisłych danych co do ilości osób, pragnących korzystać z usług stołowni we wtorek, Komitet uprzejmie prosi o wcześniejsze wykupywanie bonów.

W tym celu w nadchodzącą sobotę, niedzielę i poniedziałek (od godz. 4 — 6 po południu) uskuteczniawa będzie w lokalu Stowarzyszenia Techników sprzedaż bonów na obiady.